

Fraværsgrense i videregående skole – informasjon til elev/foresatte i Trøndelag

Gjelder fra 1. august 2024

Vi ønsker å gi alle elever en best mulig opplæring. Derfor ønsker vi at du skal være til stede på skolen. Dette er viktig for din egen læring, for medelevene dine og for læringsmiljøet på skolen.

I 2016 ble det innført en fraværsgrense i de videregående skolene. Dersom det udokumenterte fraværet i et fag er mer enn 10 prosent vil du som hovedregel miste retten til å få standpunktkarakter i faget. Konsekvensen kan i verste fall være at du mister retten til å flyttes opp til neste trinn. Hvis du har mellom 10 og 15 prosent udokumentert fravær og fraværårsaken gjør det urimelig at du ikke skal kunne få karakter, kan rektor bestemme at du likevel får karakter.

Fravær som skyldes sykdom eller andre helseforhold unntas fra 10 prosentregelen. Slikt fravær må dokumenteres av lege eller annet helsepersonell. Fravær kan også bli unntatt fra 10 prosentregelen dersom du dokumenterer at fraværet utover 10 % kommer av velferdsgrunner, arbeid som tillitsvalgt, politisk arbeid, hjelpearbeid, lovpålagt oppmøte, deler av trafikkopplæringen, eller representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå.

Læreren må, uavhengig av fraværsgrensen, ha vurderingsgrunnlag for å kunne gi deg karakter.

Du og dine foresatte skal få et skriftlig varsel hvis du står i fare for å ikke få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i et fag. Etter at du har fylt 18 år, skal ikke foresatte varsles.

Alt fravær teller

Alt fravær fra opplæringen, uavhengig av grunn, skal i utgangspunktet telle med i fraværsprosenten.

Likevel, om du er borte på grunn av en rettighet du har ifølge opplæringsloven, så skal ikke det regnes som fravær. Dette er for eksempel:

- rådgivning på skolen
- utredning som gjennomføres av PP-tjenesten og Statped
- organisert studiearbeid som er avtalt med faglærer i forkant
- elevrådsarbeid, skoleadministrativt arbeid og deltakelse på elevting i regi av Elevorganisasjonen o.l. som er godkjent av skolen
- særskilt, ny og utsatt eksamen
- avtalt samtale med rektor eller andre ansatte
- intervju til læreplass

Opplæring i hjemmet eller på institusjon på grunn av langvarig sykdom eller lignende er en del av den ordinære opplæringen. Dette regnes derfor ikke som fravær.

Men noe fravær teller ikke

Du kan likevel få halvårsvurdering med karakter og standpunktkarakter, hvis du kan dokumentere at fraværet utover 10 prosent kommer av:

- sykdom eller andre helseforhold
 - Sykdom
 - Legetime, tannlegetime, time hos BUP, avtale med skolehelsetjeneste eller liknende
- Velferdsgrunner
 - Omsorgsoppgaver i nær familie, for eksempel for egne barn (disse tre er flyttet fra ovenfor)
 - Alvorlig sykdom i familien
 - Dåp, bryllup, konfirmasjon, begravelse
- arbeid som tillitsvalgt
 - Representasjon i kommunalt ungdomsråd eller ungdommens fylkesutvalg
 - Representant til møte eller annet arbeid i Elevorganisasjonen
- politisk arbeid
 - Landsmøtedelegat for et registrert politisk parti eller tilhørende ungdomsorganisasjoner
 - Medlem i kommunestyret
 - Medlem i politiske utvalg på fylkesnivå
 - Partirepresentant i skoledebatter på annen skole ved kommune- og stortingsvalg
 - Annet arbeid for en politisk organisasjon, herunder partipolitisk uavhengige organisasjoner, dersom det ikke er rimelig å gjennomføre aktiviteten utenom skoletiden.
- hjelpearbeid
 - Hjelpearbeid vil typisk kunne være arbeid for en hjelpeorganisasjon som for eksempel Røde Kors eller Norsk Folkehjelp, og man må faktisk utøve arbeid.
- lovpålagt oppmøte
 - Sesjon
 - Innkalling til rettssak, vitneinnkalling
- representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå, f.eks. idrett eller kultur
 - Dette kan for eksempel være
 - Representasjon i ulike idrettslige mesterskap eller stevner på nasjonalt eller internasjonalt nivå
 - Representasjon på konserter, kunst- og kulturarrangement på nasjonalt nivå eller internasjonalt nivå
- Deler av fraværet i forbindelse med trafikkopplæringen
 - Fravær som det er dokumentert at skyldes deler av den obligatoriske trafikkopplæringen til førerkort klasse B, inngår ikke i fraværsgrensen. Dette gjelder 4 timer obligatorisk

sikkerhetskurs på bane (trinn 3) og 9 timer av sikkerhetskurs på veg (del 2 og 3 av trinn 4). Rimelig reisetid vil også omfattes av det dokumenterte fraværet

- De øvrige delene av trafikkopplæringen, inkludert førerprøvene, og annen type trafikkopplæring enn til førerkort klasse B, er ikke unntatt fra fraværgrensen.

Er du medlem av en annen trosretning enn den norske kirke, kan du få unntatt fravær på inntil to dager til religiøse høytider.

Du må dokumentere fraværet som skal unntas fraværgrensen

Fravær som skyldes helseforhold må dokumenteres med legeerklæring eller med dokumentasjon fra en annen sakkyndig, som for eksempel:

- helsesykepleier
- fysioterapeut
- tannlege
- psykolog (herunder BUP).

Fravær som skyldes helseforhold, kan ikke dokumenteres med kun egenmelding fra foresatte eller myndige elever.

Det er noen sykdommer som etter sin art gjør det vanskelig eller lite hensiktsmessig å oppsøke lege eller sakkyndig for hvert enkelt tilfelle, for eksempel langvarig fysisk eller psykisk sykdom som medfører økt risiko for fravær. I slike tilfeller kan fravær dokumenteres med egenmelding i kombinasjon med annen type dokumentasjon. Annen type dokumentasjon kan for eksempel være erklæring som godtgjør at eleven har en kronisk sykdom, eller dokumentasjon som viser at eleven er under utredning eller oppfølging for udiagnostisert sykdom.

For velferdsgrunner, som for eksempel begravelser, vil det vanligvis være tilstrekkelig med erklæring fra foresatte eller myndige elever.

Fravær av politiske grunner, hjelpearbeid, arbeid som tillitsvalgt, representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå, og lovpålagt oppmøte skal dokumenteres med skriv fra den organisasjonen arbeidet utføres for. Fravær for trafikkopplæring som kan unntas fra fraværgrensen, må dokumenteres av kjøreskolen.

Om du har nådd, men ikke overskredet fraværgrensen, må du dokumentere ytterligere fravær for ikke å miste halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget. Du kan imidlertid velge å dokumentere fraværet når som helst på et tidligere tidspunkt. Det er altså ikke et krav om at du må vente med å dokumentere ditt fravær til etter at du har nådd fraværgrensen, og skolen kan heller ikke avstå fra å ta imot din dokumentasjon fortløpende.

I helt spesielle tilfeller kan du få karakter ved udokumentert fravær opp til 15 prosent

I noen få unntakstilfeller kan rektor bestemme at selv om du har fått mer enn 10 prosent fravær, og ikke har tilstrekkelig dokumentasjon, kan du likevel få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter. Årsaken til fraværet må da være av slik art at det er klart urimelig at du ikke får karakter, og det udokumenterte fraværet i faget kan ikke være høyere enn 15 prosent. Unntaket fra 10-prosentregelen gjelder altså bare i helt spesielle tilfeller, og det er årsaken til fraværet som avgjør om rektor kan bruke det. Hvilken karakter du ligger an til å få, eller hvilke konsekvenser det vil få for deg å miste karakteren i faget, er ikke relevant for vurderingen. Læreren må i alle tilfeller ha tilstrekkelig vurderingsgrunnlag for å sette karakter.

Alternative skoledager

Ved skoledager der det gis opplæring i flere fag samtidig (fagdager, skoleturer, tverrfaglige prosjektarbeid o.l.), skal faglærerne på forhånd opplyse deg om hvilke fag et eventuelt fravær vil føres på. Hvis du ikke har fått

beskjed om noe annet, føres fraværet på det eller de fagene som står på den vanlige timeplanen din for det aktuelle tidspunktet.

Fravær i gjennomgående fag

Det er noen fag som ikke avsluttes med standpunktkarakter hvert år, for eksempel norsk og kroppsøving. Fravær i disse fagene beregnes for hvert skoleår hver for seg, ikke alle timene i faget samlet over to eller tre år.

Om du ikke får halvårsvurdering med karakter

Hvis du ikke får karakter til *halvårsvurderingen* på bakgrunn av fravær, innebærer det ikke nødvendigvis at du ikke får *standpunktkarakter*. Når du har vært borte mer enn 10 prosent av timetallet i faget *for hele skoleåret*, uten at fravær kan unntas, vil du ikke få standpunktkarakter.

Om du overskrider fraværsgrensen

Alle elever har rett til vurdering, uavhengig av om de har mistet retten til halvårskarakter eller standpunktkarakter. Det vil si at du har rett til å delta i opplæringen, og rett til å få underveisvurdering i faget.

Å ikke gi standpunktkarakter i et fag er et enkeltvedtak med klagerett

Enkeltvedtaket fattes så snart du har overskredet fraværsgrensen og har fått rimelig tid og anledning til å framlegge aktuell dokumentasjon. Hvis du ønsker å klage så er fristen for dette 10 dager. Du sender klagen til skolen, som ivaretar videre saksbehandling overfor statsforvalteren som er klageinstans.

Elevene skal i utgangspunktet meldes opp til eksamen. Har du vært oppe til eksamen i et fag der du ikke får standpunktkarakter, så vil du få eksamen annullert. Hvis retten til å klage har gått ut før eksamen, bør skolen unngå å melde deg opp til eksamen.

Reglene om søknad om å få strøket fravær på inntil ti dager i løpet av skoleåret, samt skolereglens føringer for god orden, gjelder i tillegg til fraværsgrensen

I skolereglene står det at god orden innebærer bl.a. at elevene skal gi beskjed til kontaktlærer/faglærer dersom de er forhindret fra å møte til opplæringen. Dette betyr at fravær som ikke er avtalt eller varslet, vil kunne få konsekvenser for ordenskarakteren.

Du må levere egen digital søknad i VIS (under Mine søknader) når fravær på inntil ti dager jamfør opplæringsforskriften § 9-53 ikke skal føres på vitnemålet. Søknader kan leveres inn fortløpende i løpet av skoleåret, og innen evt. frist som skolen har satt ved skoleslutt. Relevant dokumentasjon skal følge søknaden, og leveres uavhengig av eventuell dokumentasjon som er levert i løpet av skoleåret i forbindelse med fraværsgrensen.

Du kan lese mer om fraværsgrensen på Utdanningsdirektoratets hjemmeside, og på fylkeskommunens hjemmeside: <http://trfk.no/reglement>